

"ETA segresta el debat social"

Incòmode per a uns i referent ineludible per d'altres, José Elorrieta –secretari general del sindicat nacionalista ELA-STV– analitza la realitat basca des de l'anomenat "tercer espai". Elorrieta no té pèls a la llengua.

De què serveix ser un sindicat majoritari al País Basc si no pot tenir ni veu ni vot en les decisions macroeconòmiques que es prenen a Madrid?

—Ser sindicat majoritari, en democràcia és determinant. Precisament no hem de caure en una anàlisi conjuntural del tipus "de què em serveix?". Jo li donaria la volta i preguntaria "quina legitimitat democràtica té una organització quan és majoritària en el joc sindical, en el joc social?". En aquest sentit, analitzant el moment sindical basc des d'una perspectiva històrica, aquesta és la primera vegada en tota la història que el sindicalisme abertzale té una posició de majoria àmplia. I en aquest tema, l'aspecte més important no sols és la qüestió aritmètica, sinó que aquesta majoria ha assajat la recerca d'un treball en comú i ha buscat un denominador comú suficientment ampli en l'àmbit sindical; de manera que és una majoria operativa. Així, ser majoritari serveix per tenir una legitimitat democràtica. I, segon, serveix per desemmascarar els falsos demòcrates, perquè quan ets minoria et diuen que seràs respectat quan sigues majoria, i quan ho ets, busquen arguments com la solidaritat, la raó d'estat, per no acceptar la posició de majoria que has aconseguit. En aquest sentit, conscientment o inconscientment, es delaten i es posa a prova el seu sentit democràtic.

—I per tant?

—Bé, a partir d'ací, crec que s'aclareixen les posicions i un aprèn. Probablement un aprenja més de l'adversitat que de la prosperitat. I, ara, doncs, per exemple, crec que alguns bascos estan interioritzant el discurs diu que no és bo fer un "front" abertzale,

sembla que el concepte té una connotació negativa i, és clar, caiem en la perversió de la terminologia. Si en aquest moment hi ha alguna raó d'estat que concita la unanimitat dels que estan en el poder, dels que estan en l'oposició en els sindicats i la patronal, és precisament la raó d'estat de no acomplir l'Estatut. Ací hi haurà un front, el que vostè vulga,

però el que hi ha realment és una coincidència de punts de vista de fons en relació a aquest tema. Això implica que jo hauré de reaccionar i buscar la correlació de forces que m'ajuden a defensar l'Estatut. Si després algú vol incorporar elements pejoratius i dir-li actitud frontista... Però jo, senzillament, intente utilitzar mecanismes democràtics de majoria, de mobilització social per defensar-me d'aquesta posició.

—Explique'm en poques paraules què és ELA al País Basc que no siguin UGT i CCOO.

—ELA és un sindicat basc i quan diem basc no sols definim l'àmbit territorial, sinó que definim una manera de fer sindicalisme que ens diferencia d'UGT i CCOO. La diferència principal és que UGT i CCOO viuen de l'estat, nosaltres de les quotes. El problema de l'àmbit no és que dificulta la suma, sinó el seu concepte d'àmbit. Els que tenen un concepte d'àmbit exclouent no som els bascos sinó els espanyols, perquè

sols accepten el seu àmbit. UGT i CCOO no són centralistes perquè són espanyols, sinó perquè viuen de l'estat: és que viuen d'això.

—Parlem de l'acord entre ELA i LAB. En base a quin criteri ELA pren la decisió de acostar-se a LAB?

—Bé, jo diria que això no és un disseny de laboratori. Nosaltres comencem l'acció conjunta amb

"ETA, des d'un punt de vista objectiu, a qui més mal fa és a la classe treballadora basca, perquè impedeix que el debat social ocupe la centralitat de la societat basca. Fa mal ací i no en el discurs de la dreta"

LAB en contra de la política industrial; vam començar el procés en un nivell molt baix. Però les coincidències en l'àmbit sindical s'amplien. Jo crec que parlar permet que ens coneixem uns a uns altres, que ens respectem, i a partir d'ací s'obre un camp de col·laboració sindical. No és possible fer un plantejament de col·laboració conjunta si no et bellugues, tot el món es belluga. I, a més a més, solen ser moviments de resposta. I a partir d'ací, el nostre horitzó de reflexió transcendeix el fet estrictament sindical, passes al Marc Basc de Relacions Laborals que ja és una part d'un projecte nacional en la dimensió treballadora, et situes en una sèrie de reflexions comunes com és el dret a l'autodeterminació, fas una aposta en comú, i això dóna un altre marc, un altre nivell a les coincidències. A partir d'ací cadascú intenta situar aquest nivell d'entesa on més l'interessa, no parlem d'ELA i de LAB, sinó que els enemics que la unitat sindical basca funcione la titllen d'unitat política, etc.

—L'any passat deia que havien convertit la necessitat en virtut...

—Sí, perquè comences amb una certa necessitat de sumar en la política industrial, i ho converteixes en virtut en la mesura que hi veus possibilitats; perquè de ser una col·laboració a la defensiva passa a ser una correlació de forces que et permet, per exemple, plantejar un disseny propi de formació contínua. És a dir, anar en contra de la política in-

dustrial és una actitud defensiva, tenir capacitat de fer una proposta d'un determinat model de formació contínua és una actitud ofensiva. Per tant, per descomptat, l'element crític de tot això és l'aspecte extrasindical.

—Per què no agrada el marc de col·laboració ELA-LAB?

—Per una banda, no agrada a un sector dels empresaris perquè saben que és la majoria sindical; el front ELA-LAB no agrada als sindicats estatals perquè es queden en minoria, en una minoria en què s'autoexclouen en la mesura que continuen entesats a dir que aquí s'ha de fer el mateix que a la resta de l'estat, i això no pot ser. Hi ha qui pregunta què passa a Euskadi, que pugen els sindicats abertzales i baixen els sindicats estatals, quan en política passa al revés: és que no pugen els sindicats abertzales, sinó que pugen els sindicats que fem un determinat treball social. Els que fem aquest treball sindical som els abertzales. I és que en la situació en què es troba el sindicalisme estatal no pot fer aquest tipus de sindicalisme. Nosaltres el fem perquè tenim el nivell d'autonomia financera que ells no tenen. Tenim un nivell d'autonomia respecte a l'administració que no tenen els sindicats estatals. El gran encert estratègic del sindicalisme abertzale és haver apostat per un tipus de sindicalisme que és el que puja, i el gran error del sindicalisme estatal és haver apostat per un sindicalisme que baixa. El

José Elorrieta,
líder d'ELA-STV.
El sindicalista basc critica la dependència dels sindicats CCOO i UGT respecte a l'estat espanyol.

KARLOS CORBELLA

José Elorrieta. El líder sindical opina que la col·laboració ELA-LAB no agrada els empresaris perquè saben que és la majoria sindical.

sindicalisme espanyol baixa encara que estiga a soles, sense contraris. A Espanya desafien fins a l'aritmètica i és que ells baixen sense que puge ningú. Perden contra ells mateixos; aquesta és la gran tragèdia.

—Per tant es referma que “ELA a soles no pot...”?

—ELA sola pot fer molt menys. Jo crec que un ha d'acceptar psicològicament la solitud, però no ha de recrear-s'hi. Hem d'adonar-nos que és millor sumar que estar sols. I davant un adversari podem més sumant que estant sols. La situació que s'ha obert a Euskadi és tremenda, perquè des de la suma qüestionem les polítiques del govern basc, de la patronal, etc.

—Perquè no han arribat a aquesta conclusió els partits abertzales?

—Ah, bé. Crec que aquesta és la reflexió que toca fer als partits polítics; nosaltres hem fet la nostra. El primer problema per a la suma sol ser la diagnosi. I jo crec que a Euskadi encara no hi ha una diagnosi col·lectiva de quina és la situació i per això és difícil plantejar estratègies.

—Senyor Elorrieta, una vegada més ens toca parlar d'ETA i el que inclou. No li sembla sorprenent el fet que un sector de la societat basca —aparentment reduït— siga capaç de condicionar d'aquesta manera tota l'activitat política, social i cultural del país?

—Sí, crec que sí. Precisament ETA aconseguix que es polaritzen tots els debats de futur i ens quedem en la foto fixa de “violència sí, violència no”. Crec que té, entre cometes, aquest mèrit. Nosaltres

solem dir que ETA, objectivament, a qui més mal fa és a la classe treballadora basca, perquè impedeix que el debat social ocupe la centralitat de la societat basca: el tema de l'explotació juvenil, l'atur, la precarietat, la marginació, etc., en fi, tots aquests debats decisius per al futur d'aquest país. On ens fa mal ETA és ací, i no en el discurs de la dreta. El tema de les inversions!, això és la coartada, encara que també siga cert. ETA segresta el debat social, i ho fa en un moment en què la correlació de forces i la possibilitat de suma en aquest debat és més favorable que mai. És terrible.

—Costa eixir d'una reunió amb LAB i, instants després, situar-se darrere de dues pancartes enfrontades?

—Bé, nosaltres vivim a l'Euskadi que vivim i hem d'intentar superar els nostres problemes a partir de la realitat, no hem de negar-la; i superar la realitat és, doncs això, anar acostant posicions. En aquest sentit hi ha moments més crítics i fins i tot contradictoris i un no oculta la situació crítica que en algun moment es pot viure entre ELA i LAB, no perquè no vulguem avançar, sinó perquè es veu un horitzó amb molts núvols, de tensió. Però crec que mai no es millorarà ni s'avançarà si no s'accepta quina és la realitat.

—Quantes vegades l'han cridat des d'Ajuria Enea, la seu del govern basc, o de Sabin Etxea, la seu del PNB, perquè trenque amb LAB?

—Mai, i de cap dels dos llocs. El que ha passat és que des d'Ajuria Enea ens han enviat l'avís per la premsa, i això em sembla un colp baix, i des de Sabin Etxea, no solament no ens han cridat, sinó que ens han transmès ànim i respecte. ELA, en aquest sentit, no es pot queixar. Podíem esperar més, mai no està malament esperar més.

—Elorrieta és un referent social i polític ineludible en aquest país, per a uns; i per a altres, tanmateix, sembla que és un element un xic incòmode. El fet de no seguir les directrius d'un guió preestablert fa que un siga incòmode?

—Jo diria que... La gent pregunta, què passa amb ELA? I la resposta és una: que ELA és un sindicat autònom, amb discurs propi, amb capacitat de decisió pròpia. No és un compartiment estanc, no fem la reflexió al marge de la societat. I tenir capacitat de pensament propi i autonomia financera et permet dir moltes vegades el que penses. El que transcendeix d'ELA a l'exterior és sols la punta de l'iceberg. Nosaltres estem molt més preocupats de l'Euskadi que s'està fent que del que diem. L'establishment s'alarma del que dius; s'hauria d'alarmar del que penses, que és molt pitjor. Un no està ací per ser còmode.

“ELA és un sindicat autònom, amb discurs propi, amb capacitat de decisió pròpia. No fem la reflexió al marge de la societat.”

Iñaki Gorostidi